

Date geomorfologice și sedimentologice privind formarea tell-ului Bordușani Popină

Constantin HAITĂ*

Abstract: *The archaeological research of the tell settlement Bordușani Popină was carried out in some important stages, determined by the overall stratigraphy of the site, but also by the envisaged objectives. The levels attributed to the Gumelnița culture were investigated by surface excavations, as was that of the upper part, on the late Getic levels, from the La Tène epoch.*

The investigated surfaces, marked with “α”, respectively with “β”, were initially separated by a four meter wide bench, noted “γ”.

Starting in 1993, as in the case of the Hârșova tell site, with the beginning of the multidisciplinary archaeological program, sedimentological and micromorphological research was also initiated. This aimed, first of all, to understand the geomorphological framework of the site, the sedimentological and microstratigraphical characterization of the archaeological levels, and their micromorphological analysis. Thus, they targeted both the settlement itself and the surrounding area.

As part of a broader research theme on the origin and dynamics of tell-type settlements in Muntenia and Dobrogea, the sedimentological research at this important site took into account the geomorphological context of the settlement, the presence of planning or/and delimitation structures, as well as its overall stratigraphy and chronology.

The methodology adopted consisted of the sedimentological analysis of the stratigraphic profiles from the archaeologically analyzed surfaces, the analysis of sedimentary successions from small sondages, carried out at the lower limit of the Eneolithic levels, as well as the analysis of data obtained through soil core drilling, complemented by the analysis of continuous, undisturbed successions, sampled using a mechanical percussion corer. These data were, each time, integrated into the archaeological research of the site and supplemented with information obtained through radiocarbon dating.

This article presents the main results of this research, in an attempt to outline a synthesis of the information on the main stages of formation of this important tell.

Rezumat: *Cercetarea arheologică a tell-ului Bordușani Popină a fost efectuată în câteva etape importante, determinate de stratigrafia de ansamblu a sitului, dar și de obiectivele avute în vedere. Investigarea nivelurilor atribuite culturii Gumelnița a fost realizată prin săpături în suprafață, ca și aceea de la partea superioară, asupra nivelurilor getice târzii, din epoca La Tène. Suprafețele cercetate, marcate cu „α”, respectiv cu „β”, au fost inițial separate de un martor cu lățimea de patru metri, notat cu „γ”.*

Începând cu anul 1993, ca și în cazul sitului Hârșova Tell, odată cu începerea programului arheologic pluridisciplinar, au fost inițiate și cercetările sedimentologice și micromorfologice. Acestea au avut în vedere, în primul rând, înțelegerea cadrului geomorfologic al sitului, caracterizarea sedimentologică și microstratigrafică a nivelurilor arheologice, dar și analiza micromorfologică a acestora. Astfel, acestea au vizat atât așezarea în sine, cât și zona înconjurătoare.

Parte integrantă a unei teme de cercetare mai largi, referitoare la originea și dinamica așezărilor de tip tell din Muntenia și Dobrogea, cercetarea sedimentologică din acest important sit a avut în vedere contextul geomorfologic al așezării, prezența unor structuri de amenajare sau/și delimitare, precum și stratigrafia de ansamblu și cronologia acesteia.

*Muzeul Național de Istorie a României, Centrul Național de Cercetări Pluridisciplinare „Alexandra Bolomey”, București, România; costel_haita@yahoo.com.

Metodologia adoptată a constat în analiza sedimentologică a profilelor stratigrafice din suprafețele cercetate arheologic, analiza succesiunilor sedimentare din cadrul unor mici sondaje, realizate la limita inferioară a nivelurilor eneolitice, precum și analiza datelor obținute prin carotaje cu sonda de soluri, completată cu analiza succesiunilor continue, în stare nederanjată, prelevate cu ajutorul carotierei cu percuție mecanică. Aceste date au fost, de fiecare dată, integrate în cercetarea arheologică a sitului și completate cu informațiile obținute prin datările radiocarbon.

În acest articol sunt prezentate principalele rezultate ale acestor cercetări, în încercarea de a contura o sintetiză a datelor referitoare la principalele etape de formare ale acestui important tell.

Keywords: *geomorphology, sedimentology, Eneolithic, Gumelnița culture, tell type settlement*

Cuvinte-cheie: *geomorfologie, sedimentologie, eneolitic, cultura Gumelnița, așezare de tip tell*
